

Otevřený dopis

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče,

dovolu, abychom se vyjádřili k zákonu, který v nejbližší době budete projednávat. Jedná se o zákon, který se nás a děti v dětských domovech osobně dotýká. Jde o zákon o sociálně-právní ochraně dětí.

Naše skupina *VTEŘINA POTÉ* je složena z mladých lidí, kteří prožili část či většinu svého dosavadního života v dětských domovech. Svá dětství jsme žili v místech, které lidem zvenčí snad mohou připadat jako instituce, kde dětem nic nechybí, kde mají všechno, co si kdy mohly přát, a leckdy i o něco více. My jsme ale velmi brzy pochopili, co je a co není důležité:

1. Lásku táty a mámy nám nikdo nikdy nenahradil a ani nahradit nemohl. Jsme přesvědčeni, že pokud je problém v rodině, má se v rodině i řešit. A upřímně, naše rodiny často neuměly tíživou situaci vyřešit. Potřebovaly pomoc! Pomoc státu ovšem do dnešních dnů spočívá v tom, že pro nás – tehdy malé kluky a holky - přijelo policejní auto a odvezlo nás do dětského domova. A často nás oddělili nejen od našich rodičů, ale i od našich sourozenců, kteří byli a jsou, vzhledem k věkovému rozdílu, umístováni do ústavů pro různě staré děti. Novela zákona o sociální ochraně dětí tento model již nepreferuje. Zaměřuje se na pomoc rodině a dětem přímo v prostředí, kde všichni žijí – tedy doma. Snaží se s rodinou pracovat dříve, než je skutečně pozdě.
2. Pokud už v rodině dojde k okolnostem, které jsou pro děti nebezpečné (týrání, ohrožení jejich zdraví, apod.), z vlastní zkušenosti víme, že ohrožené děti potřebují hlavně porozumění a pocit bezpečí. A to jim střídající se „tety“ a „středové“ v dětském domově i při nejlepší vůli dopřát nemohou. Proto naše skupina podporuje profesionální pěstouny a pěstounskou péči obecně. Je to pro nás totiž nejlepší možný typ náhradní rodinné péče, který dá dítěti alespoň jeden pevný bod, jednoho člověka, ke kterému si může vytvořit vztah. A to i tehdy, pokud se později musí přesunout do jiné pěstounské rodiny – protože i tam čeká člověk, který je tu „jen pro ni/něj“.
3. Je nám moc líto, že děti, které vyrůstají v kojeneckých ústavech, v mnoha případech nikdy nepoznají, co je to rodina, a jak funguje. Přitom víme, že podle Ústavu pro zdravotnické informace a statistiky specializovanou lékařskou pomoc potřebuje asi jen 15 % dětí žijících v domovech. O zbylé děti se mnou starat pěstouni. Kojenecký ústav je místo, kde se sestřičky i jiný personál určitě snaží dětem pomoci. Nikdy ale nemohou nahradit to, co my pokládáme za nejdůležitější: bezpečí, lásku a hlavně pocit, že mám kolem sebe lidi, kteří mi „patří“.

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, chápeme, že novela o sociálně-právní ochraně dětí je velkým krokem, který vzbuzuje obavy. **Chceme Vás nicméně požádat, abyste ji podpořili – je to totiž rozhodně krok správným směrem!** Podporuje rodinu, snaží se pracovat s dětmi a jejich původními rodinami, a pokud už je opravdu nutné děti z rodiny odebrat, dává jim šanci žít i nadále život v rodinném prostředí. **Ale hlavně, dává dětem šanci naučit se vytvořit si vztah k jednomu člověku.** Děti z kojeneckých ústavů jsou, bohužel, jasným důkazem toho, že schopnost navázat vztah s jednou osobou je naučená. Pokud se ji dítě nenaučí do tří let věku, není ji už nikdy schopno. A to je příliš velká daň systému ústavní péče!

Proto podporujeme novelu zákona o sociálně právní ochraně dětí. Pokládáme ji za jednu z nejdůležitějších pro nás a ostatní kluky a holky v dětských domovech.

Děkujeme Vám za podporu, hezké dny,

Gracián Svačina

vedoucí skupiny
VĚŘINA POTÉ